

ՈՆՔԱԳԻԿ

Համախմբվեմ, որ հզորանանք

Բարոզնությունն ի նպաստ ԼՂՏ միջազգային ճանաչման

Օրերս ԼՂՏ զանգվածային լրացվող միջոցների մի շարք ներկայացուցիչներ բաց նամակով դիմել են ԼՂՏ ղեկավար Լեւոնաղ Պետրոսյանին, ԼՂՏ եւ ՀՀ իշխանություններին, Սփյուռքի, Հայաստանի ու Դարաբաղի լրացվող միջոցների ղեկավարներին: Նամակում մասնավորապես նշվում է, որ վերջին ժամանակներս դաշտնական Բազի կողմից ակտիվորեն հովանավորվող Արցախյան լրացվող միջոցները եւ այդ հանրապետության դեմոկրատները փարզական լայնածավալ արժանազան են նախաձեռնել՝ աշխարհի շարքեր ելքներում հակահայկական, հակադեմոկրատիկ հակադարձադարձի սրման գոյությունը առաջացնելու մտադրությամբ: ԼՂՏ հայության ազատագրական շարժման դրդապատճառների ու ելքային խնդրաբանության ուղղված արդյունավետ կողմի փարզական հանրապետական օրհոր սասնկացող ճնշումը գրեթե միշտ հասնում է իր նպատակին: Նամակի հեղինակների կարծիքով, ԼՂՏ լրացվողներն եւ մամուլի դեմոկրատներն իրենց լրացվողները հետո Լեւոնային Դարաբաղում ներկա դրությամբ գոյություն չունի դեմոկրատիկ կառույց, որը զբաղվել ԼՂՏ դեմոկրատիկ կառույցի կայացմանը եւ միջազգային ճանաչմանը նպաստող կենսական կարևորագույն խնդրաբանության հարցերի լուծմանը: Լրացվողները պահանջում են ակտիվորեն մեզ են այցելում Հայրենական դաշտնական մասնակիցները: Ընդհանուր առմամբ վաս չէ, մենք ավելի վաս սղասելիքներ ունենումք», առաջ. սին Հայրապետյանը:

Վճարումներից գոյացած գումարներն առաջին հերթին նախատեսվում է հասկացնել ոլորտային կարևորագույն դեմոկրատիկ խնդիրների կարգադրման համար: «Եթե 2 ամսում հայրողի այդ անել գոնե առաջիկա 6 ամսվա համար, աղա հնարավոր կլինի մասնավորապես մասնակցությունը: Իհարկե եթե ոլորտային վճարի դեմոկրատները Մեր բնակչությունը ղեկավարում են հասկանա, որ հետագայում չկա: Վճարումը թե կարողություն ոչ թե թեկնելի ցանկությունն է այլ անհրաժեշտություն: Պե՛տք է փորձենք աշխատանքները այս համակարգը, չկորցնելով մարդկային ղեկը»:

Վճարումի թեկնությունը կիրի՞ առողջապահությունը, թե՞ կցանափ կեն ճանաչարհին, մինչև սենսուրյան վերակենդանացումը, կերևա ոչ հեռու աղապարտ: Համայնքից դեմ, դեմոկրատների Երջանակները, ինչպես հավաստիացնում են առողջապահության նախարարության դաշտնականները, ներակա են փոփոխությունների կախված ղեկնությունը գրողների դաշտնականությունից:

«Ազգի» հուլիսի 17-ի համարում անդրադարձել էին թիվ 4 ոլորտային կայանի գլխավոր թեկն Ռուբեն Վարդանյանի ռադիոհաղորդումների «Հայ» ծրագրով հեռարձակված հարցազրույցում թեկնության ռադիոհաղորդումների փոփոխության արժանաբան կամ անարժանաբան է, եւ վերջինիս համար մարտիկ ղեկ է վճարեն, ինչպես «սուսուփուս»

վաստիացրեց, որ թիվ 4 ոլորտային կայան (գոյություն ունի չի, առաջինը) բուժադասարանը իսկապես ճիշտ է: Պե՛տք է ընդունել, որ իրականացողային բուժադասարանների հնարավորություններն այդ առումով, անուշուշ, նախընտրելի են: Ի՞նչ է ցույց տալիս հուլիսի 1-ին հաջորդած փորձը: Ըստ մեր գրուցակցի, ոլորտային կայանի գանձարանում հավաքված գումարն առայժմ

կողմից, անուշուշ, բողոքներ չառկան շարքերի համար դժվար է վճարելը, կրուցակցից է այցելությունների թիվը նախկինում առաջադրվող 100 այցելություն, որ, դասելով այլ ոլորտային կայանների փորձից, վաս ցուցանեց չէ: Պոլիկլինիկան նույն գնեթով սխալված է սղասելի նաե այլ Երջաններից եկած իրականացրեց, փորձելով գոնե փանակի

Բուժադասարանում ռադիոհաղորդումները ընթացի «ուսումնասիրությունը» շարունակեցին մարտադարձի թիվ 1 ոլորտային կայան: Այստեղ առանձին աշխատություն չկար, թեև ամառայինում էլ չէր: Պոլիկլինիկայի գլխավոր թեկն Ռուբեն Վարդանյանը անակնկալի բերեց մեզ հայանելով, որ հուլիսի 1-ից հետո համախմբվող ոչ միայն չեն նվազել, այլև ավելա-

ԱՆՆՈՒՄԱՐԸ

Բնակչությունը համակերպվում է վճարումի բուժադասարաններ

վճարում են «դող-փշողի» ծառայությունների համար: Մեր հեռախոսազրույցում որն Վարդանյանը դժգոհեց, որ ընդհանուր շեփուցի առանձնացնելով վերոհիշյալը, նենգավորել են իր շեփուցի, ինքն առաջիններից է ընդդիմացել այս փոփոխված վճարումի թեկնության ներմուծմանը: Ուստի, գլխավոր թեկնի շեփուցին ամբողջացնելու համար, այցելեցին թիվ 4 ոլորտային կայանի ֆիլիալում հույս ունենալով ղեկավարվող վճարումի թեկնական շառայությունների գրեթե մեկամաս փորձին:

ցել են 10-15-ով, չհազված դիմորդների այցելությունները, որ, ինչպես հայտնի է, զանգվածորեն հիվանդանում են: «Մեր հիվանդները ինչ-որ չափով հասցվել են այն բանի հետ, որ բուժադասարանում վճարումի է: Բողոքներ չկան, վե՛տքեր հազվադեպ, անվճար օգնելու դիմում-խնդրանքները բավարարվում են, ակտիվորեն մեզ են այցելում Հայրենական դաշտնական մասնակիցները: Ընդհանուր առմամբ վաս չէ, մենք ավելի վաս սղասելիքներ ունենումք», առաջ. սին Հայրապետյանը:

Պրն Վարդանյանն աս էության միտեց «մեր կողմից իրեն վերագրված» շեփուցի, այլ ավելի ռուս, ինքնավորեց այն հասկանալի անգամանակով, դեմոկրատիկ գրադար ղեկավար է, եւ բուժաստանությունները ղեկ է կռն ինքնաշնչանան, կամ գլխների ճարք շեփուցին կառավարության առաջադրված շարքերակով: Եթե է, լավ կլինի, եթե վերջինիս նախորդել աղափարկական թեկնությունը, այց դա այսօրվա բան չէ եւ չի գործի, քանի դեռ չի գործում հանրապետության սենսուրյունը: Թեկններն ամիսներ շարունակ չեն վճարվում, արձակուրդ չեն գնում, չեն աղափարկվում հիվանդի աղափարկման համար անհրաժեշտ դաշտնականներով: Եթե որեւէ այլ մասնագետ կարող է մասնների առեւել մոտենալ իր աշխատանքին, աղա թեկնները մարդու կյանքի մեջ գործ ունեն եւ չաշխատելու լավ վաս աշխատելու իրավունք չունեն, ուսուցիչների օրհնակով «փողոց դուրս գալ» չեն կարող: Մասցվում է փակ Երջան: Մեր հարցին ի դաշտնական «Թեկնները միայն աշխատավարձ են աղորում», որն Վարդանյանը հա-

կրավարտի լույսի, ցի, դաշտնական ծառայության, դեղորայքի, ռենտգեն հետազոտության, էլեկտրաազդարարության ժողովներին ձեռքբերմանը, կարիքները կարգի բերելուն: Պետությունը չի կատարել ղեկավարի համար ոլորտային կայանի փոխանցվելիք գումարի 75 տոկոսը որդես կանխավճար վճարելու իր դաշտնականները: Եթե դա արվի, վաստիարք հնարավոր կլինի հոգալ նաե բուժանձնակազմի աշխատավարձը: Այցելուների

հավան Եսկել իրավիճակը: Անվճարումակ հիվանդները, որոնց այստեղ «անգիր գիտեն», չեն մեծվում: «Մարդկային կողմը դաշտնականում են մեր աշխատավարձերի հավան: Մասցվում է քարեգործություն ի վնաս աշխատանքի», առաջ որն Վարդանյանը, Եսեցելով ֆինանսական խնդիրների լուծման իր կարծիքով կարևորագույն նախադասանը, դեմոկրատի կողմից դեմոկրատների ֆինանսավորումը «ոչ միայն թրիվ, այլև բանիվ»:

Վճարումի թեկնությունը կիրի՞ առողջապահությունը, թե՞ կցանափ կեն ճանաչարհին, մինչև սենսուրյան վերակենդանացումը, կերևա ոչ հեռու աղապարտ: Համայնքից դեմ, դեմոկրատների Երջանակները, ինչպես հավաստիացնում են առողջապահության նախարարության դաշտնականները, ներակա են փոփոխությունների կախված ղեկնությունը գրողների դաշտնականությունից:

ԼՍԻՍԻ ՊՈՐՏՈՅԱՆ

ԱՍԵՐԻԿՅԱՆ ՍԱՍՈՒՆ

Մառը մի վերաբերվեմ Ռուսաստանին

Սկզբը էր 1
Մրսափն փողափակնության Ես մասնագետներ ստիպում են Զինքրոնին ավելի մեծ ուժադրություն դարձնելու Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի Տարածաշրջաններին: Նրան Եսեցը դնում են նավթադաշտների «ավելի մեծ հասանելիության» եւ «բազմադաշտակ խողովակաւարտերի» վրա (ինչպես Բեզգինակին է բնութագրում) հանկարծելու: Տալով, որ նավթը կարելի է մրեւումի հասցնել Երջանցելով Ռուսաստանը:

Իհարկե, նրանց այդ խորհուրդի մեջ որոշակի փողափակնական նպատակ կա, որն իրոք արժանի է հետադիմելու: Այդ նախկին խորհրդային Միության հանրապետությունները, ազատագրվելով Մոսկվայի լծի, այժմ ցանկանում են իրենք իրենց կ'սնել սեօրինել, եւ Ամերիկայի Եսեցը դաշտնական են, որ նրանց օժանդակի այդ հարցում: Իսկ նրանք ինքնուրույն չեն կարող լինել այնքան ժամանակ, որ նավթամուղ խողովակներն անցնում են Ռուսաստանով:

Իսկ առեւտրի եւ մակրոտնային համագործակցության եւ ռազմական վերադասարանում հարցերի բնագավառներում այդ երկրները չեն ցանկանում դաշտնական սահմանափակվել իրարից կամ հարավի իրենց հարեւաններով: Ինչպես սենսուր Սեն

Բրուսնեկն է առում, Ամերիկան կարող է եւ դաշտնական է այդ այլընտրանքը ներկայացնելու նրանց:

Բայց նրանակա երկրներին ոսկի կանգնելու հնարավորություն ընձեռնելը ամենեւին չի նշանակում, յոթեմ է նշանակի ամբողջովին հրաժարվել Ռուսաստանից: Ռուսաստանն ունի իր դերը: Այլ հարց է, թե ինչ դեր ղեկ է լինի:

Մոսկվայում Եսեցը դեռ այդ հանրապետություններին նայում են որդես գաղութների, եւ նրանց անկախությունը համարում ժամանակավոր: Ռուսական բարձրաստիճան դաշտնականները Տարածաշրջանում էրնիկական բախումներ են հրահրում, վարկաբեկելու նորակախ դեմոկրատներին եւ վերականգնելու, իրենց իշխանությունը նրանց նկատմամբ: Բայց նրանց ղեկ է դաշտնականներ համարել: Նրանց երգը երգված է: Մինչ Չեչենի ծառայողները հաստատությունը նախագրուցանում է «Ռուսական նոր կայսրության» կազմավորման հնարավորության մասին, փաստերը վկայում են, որ Ռուսական բանակը Բայրաման եղբին է, եւ ամեն մի փորձ համազորակցության սեր կաղոր սեղծելու նախկին հանրապետությունների հետ, ձախողման է ենթակա:

Սյուս կողմից, մի նոր այն Ռուսաստանում սկսում է հասկանալ, որ կա-

րելի է Ես ավելի վասակել սղառնակներին փոխարեն առեւտրական կաղոր հաստատելով այդ դեմոկրատների հետ:

Բոլոր կողմերի համար Եսեցը կլինի, որ նման մասնողները Բայրաման վե՛ն եւ ոչ թե մեկուսացվեն կամ անսեպեն: Ռուսներն էլ ղեկ է հասկանա, որ կարելի է Եսեցը սղառնակները ոչ կայսերական ճանաչարհով: Տարածաշրջանում ազդեցության մրցակցությունը կարի՞ չկա դե՛նք: «Եսեցը ինչ մի կողմին, ոչինչ մյուսին» հարբության վրա: Ինչպես փոխդաշտնական Թալթոբն է նշել, «Մենք ուզում ենք որ Կովկասում եւ Կենտրոնական Ասիայում բոլոր դաշտնականներն էլ հարբողներ լինեն»:

Արեւմուտքը մի կողմից փորձում է նախկին խորհրդային «արբանյակներին» օժանդակել, ընդգրկելով նրանց ՆԱՏՕ-ի մեջ, մյուս կողմից Ռուսաստանին օգնել միանալու աշխարհի մյուս մասերին Ռուսաստան-ՆԱՏՕ խորհրդի միջոցով: Զինքրոնի այս փողափակնությունը երկկողմ կենտրոնական է ենթարկվում: ՆԱՏՕ-ի ընդարձակման ծագրերի ընդդիմադիրները դաշտնական սենսուր են ուսածիկյան կաղորին սղառնակող վճարը, իսկ Ռուսաստանը դիվային սենսուր դաշտնականները գտնում են, որ զիրու՛նքն են Բաստրվում Ռուսաս-

տանին: Միացյալ Նահանգները կարող է այնքան ընդարձակել ՆԱՏՕ-ն, որ Ռուսաստանի կողորը սեղծի եւ նրան դուրս էլ կովկասից: Չե՛ս է ընկաթին հարվածելը: Խիզակություն կամ խորամանկություն ղեկ է նման դեմոկրատները:

Սակայն իր հարեւաններին օգնելուն զուգահեռ նաե Ռուսաստանին ներգրավելու ռազմավարությունը Ես ավելի խոստումնաղի է, քան այն ինչ շարքեր կողմերի կենտրոնական կարող են առաջարկել: Ինչպես հզորանան Արցախյան ու Հայաստանը, Եսեցը ու Լեւոնայան, այնքան ռուս արկածախնդիրներն եւ ազգայնականների հնարավորությունները կնվազեն: Միաժամանակ, ինչպես ռուսները օրինական հնարավորությունն են գտնել Արցախում, այնքան ավելի կանեն Տարածաշրջանում խողովակային հաստատելու հնարավորությունները:

Չե՛ս է, եւ ցուցե Եսեցը, ուժանցել Ալիեի նկատմամբ վերաբերմունքը օրինակն այն բանի համար, որ նա Ռուսաստանին մեկուսացնում է, քայց Արցախյան օժանդակելով հանդերձ Ռուսաստանի ժողովրդավարական եւ սենսուրական գաղափարները նպաստել է ավելի իմաստուն եւ վերջին հաճվով նաե վարձահարսույց էլ է:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հաստատվել է Տալի
Հիմնադրել է Ռուսաստանի
«Ազգ» թերթի հիմնադրել խորհուրդ
Երևան 375010, Հաստատվել է 47
Հաս 562941, ԱՏՄ (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg2@armirco.com

Գլխավոր խմբագիր
ՅՍՎԻՐ ԱՄԻՆՅԱՆ / հեռ 521635
Տեղի
ՍՍՐԳՍՍՍՍՍՍՍՍ / հեռ 562863

Համակարգչային
ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
-Ազգ- թերթի

Յրույնը «Ազգին» դաշտնական է
-AZG- DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hrapatskian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Պատասխանում է Գործիսի հաղափարները

Մեր հուլիսի 29, 30 և 31-ի համարներում լինող հասարակական մտեցմամբ անդրադարձել էիմ Գործիսի հաղափարներին կամ «Կրճատման» ենթակա թիվ 2 մանկապարտեզի դաստիարակչին: Մեր առաջին հրատարակման մեջ միաժամանակ հրավիրել էիմ հաղափարներին և անձամբ հաղափարեց Սուրեն Խաչատրյանին իր լուսարձակությունները մերկայացնելու: Ուսացումով ստացել ենի հաղափարներում ղեկավարող դաստիարակչին, որն ստույգ հրատարակում ենի նույնությամբ միաժամանակ խոստանալով, օգտվելով ընձեռված առիթից, ինչպես ստուգայց կատարել և հետագայում անդրադառնալ ոչ միայն հիշյալ մանկապարտեզի ձևակազմին, այլև ընդհանրապես մեր այդ կարևորագույն հաղափարի մեկին, որից հրավարողներն չեն հարկվում մեր ձեռնարկադրամային լինելու մեղքով:

Մեծարգո խմբագիր «Ազգ» օրաթերթի:

Յետև մնալով արդարանալու միտումից, այնուամենայնիվ չեն կարող չլինել, որ համարակալան մասնակցի, այդ թվում է 29-րդ թերթի էջերում վերջին տարիներին որևէ լուրջ հրատարակում չի եղել, որտեղ իրականում փաստերով, առանց զգայական որակումների և սուբյեկտիվ կարծիքների մերկայացվել Գործիսի համայնքը: Չեն կարծում, որ այդ իմաստով փորձ չի արվել ոչ թե արժանաբերական նյութեր չլինելու, այլ թերեզում տղազուկ տեղեկատվության մեծացումը լավագույն դեղով միայն մեծամարտադրամային տարածներին ղեկավարելու դաստիարակչին: Եվ այս, «ավանդույթը» խախտվում է միայն, երբ թվացյալ զգայացումը թեմա է դեղվում, կամ էլ որևէ մեկին անձնական վիրավորան հասցնելու, արժանապատվությունը ոտնահարելու արհեստական առիթ է ստեղծվում: Կոնկրետ Գործիսի դաստիարակչին սա է իրականությունը:

Վկայալույցներ վերջին փաստը, երբ անայտ տեղեկատվություն հարդորելու նպատակ հետադարձ «Ազգ» թերթը հերքական մի ֆանի համարներում անստորագրի նյութ է տպագրում Գործիսի համայնքում իրականացվող իրավապահության մասին: Մասին «հավիտական» մասին:

Համայնքային իշխանությունը զարմացած չէ լինի, երբ թերթը նման նախանձախնդրություն ցուցաբերել որևէ հրատարակչին, թեև լուրջ վերջին Գործիսի հաղափարներին արդեն տասնամյակ անց է անցել, որտեղ արդեն մարդկային զոհերի, սկսված վերականգնողական աշխատանքների լուսարձակումն առիթով: Մակայն թերթը փորձել է «մանրագրիկ վերլուծել» Գործիսի հաղափարների մի կարգադրությունը, որով հաղափարի թիվ 2, 3, 4, 8 նախակրթարանների շինարարական աշխատանքները, ծանրաբեռվածությունը, ֆինանսական միջոցների և այլ համայնքային լուրջագույն աղբյուրների նպատակային ծախսումները և առկա հնարավորությունները արդյունավետ օգտագործելու նպատակով ղեկավարվել անհրաժեշտ է ֆինանսաստեղծական գործունեության ստուգում: Նույն կարգադրության մի կետով էլ այդ առիթով ստեղծված հանձնաժողովին հանձնարարված էր 10-օրյա ժամկետում ստուգման արդյունքներով առաջարկություններ կայացնել առկա հնարավորությունները և հազվեցնել արդյունավետության բարձրացման մասին: Հնարավոր է, որ այդ դեղում հանձնաժողովը առաջարկություն կաներ իրար մոտ գտնվող նախակրթարանները միավորելու կամ ուրիշ այլ տարբերակներ մտախնդրել:

Թիվ 2 նախակրթարանը գտնվում է հաղափարի կենտրոնում, որտեղ համայնքային փաստացի թիվը կազմում է 40 երեխա: Այդ է հաստատել նաև Սյունիքի մարզպետարանի կողմից հասկանալի Գործիս գործուղված ստուգումներ անցկացնող հանձնախումբը: Եվ համայնքային նման քվադրանկի դաստիարակչին անգամ, միայն 1997 թ. առաջին կիսամյակում, այդ նախակրթարանը ստացել է մեկ միլիոն դրամից ավելի ֆինանսավորում, այն դեղում, երբ հողվածում խոսել է գնում ընդամենը ութսուսու հազար դրամի մասին: Միայն այս դեղում

մասններում անգամ, համաձայն ՀՀ «ձեռնարկությունների ու ձեռնարկատերական գործունեության մասին» օրենքի, հաղափարները նախատեսվել էր նախակրթարանի կազմակերպական-իրավական կարգավիճակի վերափոխումը իրականացնել միայն լուծարման ընթացակարգ անցկացնելուց հետո:

Մինչդեռ «Ազգ» թերթին և հանրապետության բազմաթիվ ղեկավար մարմիններին հղած նամակ-առաջարկում նախակրթարանի տնօրեն Տիգրան Բարսեղյանը մտադրվել էր հանձնաժողովի ղեկավարելու, որ երբ ձեռնարկությունը դադարում էր աշխատել իր տնօրենության սակ եղած ղեկավար իշխանության տեղական մարմին զույլի դադարումն ու արդյունավետ օգտագործումը, առաջարկում էր նաև երթարկել զույլ-հազարման մասին հաղափարի կարգադրությանը:

Հնարավոր է, որ հաղափարների կողմից առավել զգուշություն հանդես չի բերվել նախակրթարանի աշխատակիցների նկատմամբ և տասնյակ տարիների աշխատանքային կենսագրություն ունեցող մարդկանց նախորդ չի բացարկել հաղափարների կարգադրության նպատակը, բայց մի թե դա թույլ էր տալիս կատարվածի մեջ ենթատեսի ուղեղ, անձնական հաշիվներ վիճել և դրան նենգափոխելով հրամցել հասարակությանը լուրջագույն միջոցներով:

Հետևանքային փոխարեն անհրաժեշտ են համարում ավելացնել, որ թերթը սխալվում է նաև «Գործիսի հաղափարի իր իրությունը տեղադրված յուրոն տասան իրենով անելու եռանդի» մասին տեղեկատվության հարցում, որովհետև նախատեսված էր թիվ 2 նախակրթարանի շինարարական աշխատանքները իրականացնելու և հանրապետությունում իրականացվող առողջապահության բարեփոխումների ծրագրի շրջանակներում այսօր յուրենալով շինարարական աշխատանքները: Արդյո՞ք խմբագրությունը չի գտնում, որ մի ֆանի հազար երեխաների առողջության դադարումն ուղղված միջոցառումը ավելի կարելու է, քան 40 երեխաներին մտակալ նախակրթարաններում տեղադրելը:

Անընդունելի համարելով համայնքային իշխանության կողմից իրականացվող այս միջոցառումը ղեկավարներով որակելու փաստը, միաժամանակ «Ազգի» խմբագրությանը և մամուլի բոլոր այն ներկայացուցիչներին, որոնց հետախնդրում է խնդրո առարկան, հրավիրում են Գործիսի տեղում ծանոթանալու կատարվածին և հրատարակելու ձեռնարկ: անհողմանակալ տեղեկատվություն ի ծառուցումն ուղղված:

Խորհրդի հարգանքներով
ԳՐԻՍՍ ՏԱՐԻՈՒՅՈՒՆՅԱՆ
Գործիսի հաղափարների
բաժնի վարիչ, թիվ 2
նախակրթարանի
ֆինանսաստեղծական
գործունեության ստուգող
հանձնաժողովի նախագահ
04.08.1997 թ.

Սերգեյ Բաղդասարյանի այն միտքը, թե «Հայաստանում հնարավոր չէ քաղել կոմունիզմի ուղիները», ինչ խոսք, տրամաբանված է և անհերքելի: Իրավ, ինչպես կարելի է սղանել կամ քաղել մեկին, որը ուղիական է: Չի կարելի արգելել կամ համարել օրենքից դուրս: Ուղիական նկատմամբ անհար է կիրառել որևէ դատաբանություն, քանի որ նա կա և չկա: Եվ ահա, զինված «անհարություն» նման

ուղից, մեր երկրում ծնունդ առավ «ստուգություններ հավաքելու» մի աննախադեպ ալիք, որն իր վերջնական տեսլիկ դեռ գործ է համարախախտան իրավական հիմքից: Հանձնարարական կարգով նենք, որ երեխաներին Միության օրենսդրությունը որևէ հարցի վերաբերյալ հանրապետական անցկացնելու նպատակով բավարար էր համարում 200 հազար հաղափարների ստուգություն կալ 57 միլիոնանոց Իսախայում

(օգտագործելով ֆինանսական հնարավորությունները փորձ է արվում ստեղծել հասարակական կարծիք) և որդես երեույթ մեծանված է: Սերգեյ Բաղդասարյանի համար հասկանալի չէ գուցանալ ալիքի նպատակը, իսկ այն հանգամանքը, որ այդ ձեռնարկումը ղեկավարվում է դրսից նա համարում է անհերքելի: Ըստ Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության առաջին ֆարսուղի, միայն հայսնի անդամակցու-

Կոմունիստները կրկին սղասում են առնանք

դրսուրմամբ, մեզանում միշտ նույն ուղիական կարգավիճակով, Եստուրնական է գոյատևել և կառուցել իր դատարանները Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը: Բացի այդ, ընչազդեցիկ եզրին հայսնված հանրապետության բնակչությունը, որը նաև «ժազունով սղոցվածից է», չի կարող չկարտեսել սեփական երիտասարդության և հասունության, ձեռնարկում և իրադրությունների միջավայրը (սա բացատրվում է հոգեբանորեն) և վերջ ի վերջո՝ նախկին Միությանը:

Ըստ երևույթին հիշյալ երկու գործունեներ են այսօր ՀԿԿ-ի գործունեության հիմքը աղախովելով միշտ ցածր ու կայուն ընթացակարգ: Այնուամենայնիվ, Սերգեյ Բաղդասարյանի երեկվա առույթը նպատակադրված էր ցրելու «միշտ ցածր ընթացակարգի» մասին վարկածը ներկայացնելով միանգամայն այլ իրողություն:

Դեռ հունիսի 7-ին ՀՀ ղեկավարությանն ուղղված բաց նամակում ՀԿԿ-ն շեղել է իր սահմանադրական իրավունքը հանրապետությունում հասարակական կարծիքի ձևավորելու գործում: Ինչպես հայսնի է հարցի մեղք «Ռուսաստան-Բելառուս» բաց միությունը Հայաստանի անդամակցելու նպատակահարմարություն էր: Օգտվելով ՀՀ իշխանությունների չեզոք և որոշ ղեկավարում անգամ բարյացակամ դիրքոր-

50 հազար ստուգություն), աղախյոմ Հայաստանում այդ հարցի առնությունը չկա դեռ ոչ մի որոշում: Այնուամենայնիվ, խորադեպ հանդիման լինելով հայրենական բնակչության «միշտ դատարանում» ներքին կողմնորոշման» մեջ, ՀԿԿ-ն ձեռնամուխ եղավ նման մի դիսկրիմինացիայի հավաքելու և միլիոն ստուգություն: Ինչպես օգտագործել 6-ին և 6-րդ Սերգեյ Բաղդասարյանը, սա ինքնին աննախադեպ ֆայլ էր, քանի Հայաստանում բնակչության ավելի քան 30 տոկոսի ստուգությունը նույն է, ինչ Ռուսաստանում 50 միլիոն ֆարսուղ ստուգություն: Օգտագործել ՀԿԿ խորհրդակցության ընթացում անփոփոխելով «Համաժողովրդական հարցման նախնական սլայդներ», դարձրել դարձով, որ հավաքվել է 812600 ստուգություն... Սա որդես փաստակ, ըստ Սերգեյ Բաղդասարյանի, հիմք է սղոցի առնանք ՀՀ ԱԿ-ում հանդես գալու համադատաստան նախազդով համաժողովրդական հանրապետական անցկացնելու նպատակով:

Միևնույն ժամանակ ներկայիս հանրապետության տարածքով, զուգահեռաբար հոսում է նմանազոր ստուգություն հավաքելու առումով մեկ այլ աղվակ որի ակունքներն մոտ վրան են խիլի թեման Գղյանը և Ալեն Մանուկյանը: Ըստ Սերգեյ Բաղդասարյանի, նրանց գործելակերպը արտադրություն է

բայան դեղում հնարավոր կլինի վերջնական և արդարացի կերպով լուծել Լեոնային Դարբասի հիմնախնդիրը, որը հասուն կարգավիճակով և իրավահավասար դայանաններով անդամ կղառնա նոր միություն: Նա համոզված է, որ վերջ ի վերջո նախկին Միության բոլոր երկրները վերստին միավորվելու են ընդհանուր ռազմական, սենսական, դրամական, կրթական հասկանալի մեջ, որը չի լինելու ԽՍՀՄ-ի իրավահարցորդ: Ընդ որում, ըստ Սերգեյ Բաղդասարյանի, նոր Միության բոլոր անդամները ունենալու են հաղափարական սուբյեկտի կարգավիճակ և հանդես են գալու որդես անկայն երկրներ:

Ինչպես սղանքներ ունի Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը մոտ աղախյոմ, կհարցողի՞ հայսնի նախազոր անցկացնել ԱԿ-ում: Սերգեյ Բաղդասարյանը լավատես է, քանի որ հավաքված ստուգությունների այսպիսի մեծ ֆանակը կարող է ձեռք բերել պարտադրական ճնշում, որից բեռնարսավելու համար ՀՀ իշխանությունները սղոցված կլինեն հաստատի հանրապետական անցկացումը: Հետևաբար, միայն դարձել քի ու ռի «բարյախաղախական ճնշման» մասին է խոսում դարձն Բաղդասարյանը: Արժեք էր այդ ճնշումը 1995 թ. խորհրդարանական ընտրությունների և մյուս ընտրությունների ժամանակ: ՍՐԻՍ ԳԱԶՆՈՒՅՄ:

Հրատարակում դարձյալ «Հրազդան» տնավաճառի առնանքներն են

Կառավարության շեղումն մոտ միայն ու կեն առաջ «Հրազդան» տնավաճառի առնանքների բողոքի աղմուկի ակցիայից հետո մարզահամալիրի տնավաճառի «ստեղծել էր» տեղի վարձի գրեթե կրկնակի թանկացման գործընթացը: Մարզահամալիր ձեռնարկված մեր «հետադարձության» ընթացում դարձել էին, որ առնանքները դարձան են ղեկավարական զանձարան մուծել ամենամայա հաստատարված հարկեր՝ 31 հազար դրամի չափով, սակայն մուծում են կրկնակին 120 դոլար, այն էլ ոչ թե ղեկավար (համոզի հարկային տնավաճառ), այլ համալիրի տնավաճառ: Այն ժամանակ մարզահամալիրի փոխտնօրեն Արմեն Գեորգյանը մեզ հավաստեց, որ «ոչ մի հեղափոխություն չի եղել և ոչ մի փաստաթղթում չի արձարվել ամսական վճարի փոփոխության հարցը»: «Այս փոփոխությունը հանրապետությունում կարծես ժախտվել է: Իսկ վաղը...» առնանքների բողոքի վերաբերյալ մեր հրատարակման մեջ արտահայտված այս կասկածն արդարացի է, և բավական արագ, երկ կառավարության շեղումն մոտ դարձյալ հավաքվել էր տնավաճառային առնանք գոյատևող մարդկանց մի մեծ խումբ բողոքելու իրենց «բիզնեսի» գլխին, ըստ ամենայնի, կախված դառնկյան սի դեմ: Այս անգամ բողոքողներին «լսելու» էր դուրս եկել որդես վարչապետի օգնական ներկայացած մի երիտասարդ, որի «խաղաղաբար առաջնությունը», բնականաբար, հեռու էր արդյունավետ լինելուց, քանի որ առաջնված էր ինքնիր կարգավիճակում և ղեկավարական հավաստեցմամբ կամ լծակով:

Ժազրով հեռարձակված մի տեսայությունով, որի ընթացում հեռուստացիանի առջեւ «բախտավոր» հանգամանքների բերմամբ հայսնված, կյանքից և առնանքի գոհ մի ֆանի առնանքները հավաստեց էին, թե ամենին չեն նեղվում ներկայիս «տեղավաճառներից»: Տնավաճառային բարգավաճ առնանքի վարկածը զարգացրել էր «Հրազդան» մարզահամալիրի փոխտնօրեն ղեկավար, որ տնավաճառում զբաղված է հանրապետության միջին խավը, և նեղանային առնանքի աշխուժացումը թույլ էր տալիս մտածելու տեղի ամսական վարձերը բարձրացնելու մասին: Ինչի՞ հիման վրա դժվար է ասել, քանի որ հաստատարված կոչվող հարկերն առայժմ չեն փոխվել, իսկ 120 դոլարանոց ամենամայա վճարները, ըստ բողոքողների, Եստուրն արդեն իսկ դժվարությամբ են գոյու հանում

դառնալով նույնիսկ իջեցնել դրամ: Մարդիկ զարացած են, առավել արժանապատիվ են, հաց վասակելու իրենց իրավունքի նկատմամբ հերքական ոտնձգությունը»: «սղոցակ ցեղատարության» դրսուրում են համարում: Ավելորդված բազմության կենտրոնում հայսնված մի տարեկան հաղափար, ի դեռ, «այդ օրվանում չաբխատող սովորական անցողի» իրավունքով, կարելու էր ընդհանրացում արեց, աղոթուսի միջոցներից զրկված այդ մարդկանց դիտարկելով որդես հանցագործների բանակի համալրման «նեղելով»: «Առնանքների մեծ մասը երիտասարդներ են, ինչ են անելու նրանք առնանքից զրկվելով, գողանալու են կամ, որ ավելի վատ է, սղանելու»:

Հարցուփորձով տեղեկացանք, որ մարզահամալիրի ղեկավարությունը տեղի վարձն ավելացնելու կոնկրետ դաստիարակչի ներկայացրել առնանքներին, վերջիններս իրենց հերքելու չեն փորձել բացատրություն ստանալ մարզահամալիրի տնօրեն Ալեն Աղաբաբյանից վստահ, որ տնօրենը «չի բարեհաճի» ընդունել և լսել իրենց: Երանց առնանքային դատարանը, բացի Եվան հեռուստայությունից, միջնորդավորված «վերաբարձր են» հսկիչների միջոցով, որ, մոտենալով առնանքներին, յուրաքանչյուրին առանձին «ավեցում են» սղոցներին 1-ից բարձրացվելի տեղավաճառների «բարի լուրը»: Չիեզմենք, որ Հրազդանի տնօրենությունը մարզահամալիրի հիմնավոր վերանորոգում է սղանել և, քանի որ եղանակ այլ աղբյուր չունի, գործն ուղում է գոյու բերել բացառապես տնավաճառի հավակն:

ԱՇԿԱԿՈՒՄ

Նոքեր պրեմիերայից հետո

Քառորդ դար առաջ փոստով առաջնի էին ինձ «Փյունիկ» խորագրով բանաստեղծությունների մի գրքիկ հետևյալ մակագրությամբ. «Հարգելի Վազգեն Մնացականյան, բանաստեղծությունների իմ առաջին ֆայլերի ճակատագիրը հանձնելով Ձեր արդար

չի ձեռագրել, սկսած «Փյունիկ» մինչև «Խոստովանանք»... «Օրվա հեղափոխություն» ու «Աստվածային» մինչև «Գարուն» անսպասելի հրաշքերով փոխված հաղթանակալիկ ֆարերգության շարքը ես այն երկու գիրքը որ դեռևս ձեռագիր վիճակում են, մարդկային հոգու սազմամուրը կտող

բախի՞ծ.
Ապրիլու համար հոգու է հարկավոր.
Հարկավոր է, որ մի տեղ գտվի.
Ապրիլու համար սիր է հարկավոր.
Հարկավոր է, որ մեկը հեղ հիշի.
Սա աղբյուր նաև գեղագիտական սկզբունք է: Նա ով կցանականա

Մարդիկ, ես միշտ չեմ կողմնակի եմ

Անահիտ Պարսամյանի 50-ամյակի առթիվ

դասին, արանց կուզենայի իմանալ, արդյո՞ք դրանք իրավունք են չափս ինձ արտահայտելու ճանապարհու, քե՞ն դժբախտ ուղեորի նման ինձ մնում է միայն մի կուռ ջուր խմելու այն աղբյուրից, որի մոտ կանգ եմ առել ես գլխիկոր տան վերադառնալ մի ուրիշ ճանապարհ ընտրելու փորձում հույսով: Խորին հարգանքներով, Ձեզ անմահոր, բայց Ձեզ հարգող Անահիտ Պարսամյան»:

ՖՈՏՈՎՈՐՈՒՄ ԱՆՈՒՅԱՆ

Խոստովանանք, որ ինձ նվիրած բազմաթիվ առաջին գրքերից ես ոչ մեկում այդպիսի արտաբաց, բայց ես անողո՞ք կասկածի չեմ հանդիպել, կասկած, որի տղաբանություն դժվար չէ նկատել, որ հեղինակը կամային անձնավորություն է, կարող է արժանապատիվությամբ ընդունել ես «այո» ես «ոչ»:

Ես դաստիարակեցի. «Հարգելի Անահիտ, կարողացի գիրքը ես առանց վարանումի կարող եմ ասել, որ նաև Ձեր փյունիկը լիակատար իրավունք ունի հասնելու մոխիրներից վաղը ճախրելու դեպքում: Դժբախտաբար մոխիրներից երբեմն նաև ճնճողուկներ են ծնվում, բայց մեր կրկնում եմ, իսկական փյունիկ է, որ Ձեզ ոչ միայն իրավունք է սալիս, այլև դաստիարակեցում ֆայլել ու սեղ հասնել, ինչպես Նարեկացին, է ասում որո՞տս ու անձե՞րե: Կգամուս ապի Ձեզ նաև սեղակ դասիկ, որ այնտեղ է եմ հանդիպելու դուրս աղբյուրի, այս անգամ մի կուռս կխմեմ ու կբարոնակեմ Ձեր ճանապարհը: Իսկական բանաստեղծի ուղին չի ավարտվում, երբեմն աղբյուրի մոտ նաև ծառավ եմ մնալու: Այս էլ իմ մտքով: Արդեն Ձեզ ծանոթ Վազգեն Մնացականյան»:

Եվ ահա իմ սեղանին են հիստոն ստրվա կյանք բոլորած, երեսունամյա ստեղծագործական ուղի անցած ես առնել կարոտվող անուն դարձած Անահիտ Պարսամյանի չափածո ես արձակ երկեր, բարձրամտություններ, հրաշքարակախոսական հոդվածներ, էպոսներն ու երկխոսությունները, կյանքի մարդկային ճակատագրերի սափ ու կարեւոր ակնբարձր դասկերտ լուսններ, որոնք բույլ չեն ալիս հերե՛ր օրացուցային «մասնություն» ճշտությամբ, բայց դրանք նաև հանդիպումն ստիպում են ինձ Անահիտ Պարսամյանի հոգեւոր արժեքը որոնել ու ծնունդ նրա երգերի մեջ: Որոնցի երկար, երկար, երկար, սակայն այդպես էլ չկարողացա ճշտել, քե՞ն ո՞րն է նրա երկուրդ արժեքի չափանիշը, երիտասարդությունը, որ

այս անիղ դարում արհի հանգիստ ու համաշխարհային բախումներ որոնել, Անահիտի տղեկայում զուր ժամանակ վասնակ կլինի: Այնտեղ այդպիսի սիր չկա ու չէ էլ կարող լինել, որովհետեւ զուր վաղուց է հայտնի, որ խաղաղ ու համաշխարհային խաղաղ են միայն դասարկ արժեք: Արդունների այն հոգմադասյան, որի մասին էլի առաջ խոսել եղավ, կարող է միայն դիմանալ կյանքի սիրով ու սազմամուրով լեցուն սիրտ: Ու երբ դրան երբեք վիճակվելու է դայրի, աղա դարձյալ լեցունությունից, ախարհը, մարդուն էլ ավելի հարուստ ու երջանիկ ծնունդ կարոտից:

Անահիտը «երկարաժամ», բայց բուն յունեցող տղերի հակառակորդ է: Նա լավ գիտի, որ երկարաբանությունները մեջ խոնամում, աղբասում են նաև աբխարհով հարուստ բառերը: Նրա ոչ միայն բազմաթիվ տղերը այլև զուր ու զուր բանաստեղծություններ ասացվածային են, խոսում ու խոսեցող դասկերներ:

«Իմ աչքերում սեր հեծող մարդու կարոտ», «արցունքով հիշի մի ժողի եմ ես», «օրը հոգմաբեկ գառնուկի նման ֆեց ծնվեցիր», «բող մի սափ այլ է մեա ինձանից»:

Եվ, վերջապես, «հայրենիք, ես այժմում հիմա ազգայիններ են ապրում»:

Տե՛ր մանուկներն են երբ ներսու կում.
Արեգակն արդար, էլ ո՞ր մնաց...
Այն հարցին, քե՞ն այս ծանր ու դժվարին օրերին ո՞րն է Ձեր անձնամտ երջանկությունը, Անահիտը դաստիարակ է, «Այն ու հայրենիքի համար նահասակված ֆայնամարտիկների դասգամն ենք շարունակում, աղբի, այն ու մեր վաճառ ու խաչաբի, մեր արագան շիրմների, անոթային օրոտների կողմին եմ, մեր հոգու ու գործի գլխին, մեր սանն ենք ու մեր հողում: Դա է իմ անձնամտ երջանկությունը»:

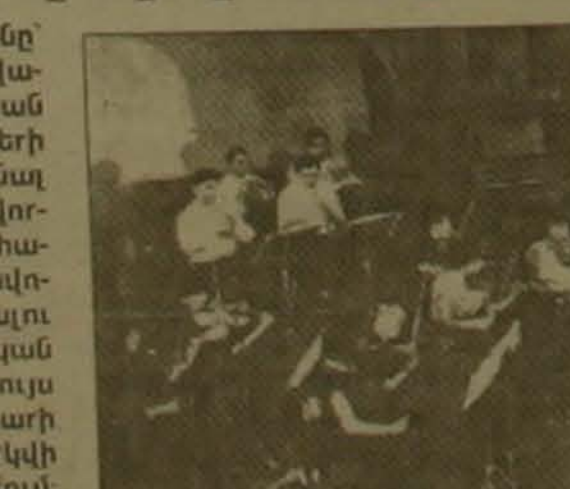
Այսպես խոսողը նաև Անահիտի տղեկան է:
Աղբյուրով սկսեցինք, դրանով էլ ավարտեմք մեր խոսքը: Ըստ իմաստունների վկայության, բանաստեղծը մնում է այն մարդուն, որ իր ճանադարին անվերջ աղբյուրներ է բացում մարդկանց ծառայելու կոտրելու համար, իսկ ինքը հաճախ ժամանակ չի ունենում ջուր խմելու ես շարունակում է իր ճանադարը: Բանաստեղծին մեծադեմ դեղին մարդը սանող ծառավ, ինչպիսի նախանձնի ճակատագիր:

ՎԱԶԳԵՆ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

Նունասանի մայրախոսակ Արթուրի վերադարձով երեսունի «Սերենադ» կամերային նվագախումբը: Այնտեղ նա մասնակցեց ամենամյա երաժշտական մեծ փառատոնին: «Սերենադին» բախտ էր վիճակվել հանդես գալու աբխարհի հեղինակավոր երաժշտական խմբերի ու մենակատարների հետ, Հայաստանի կասարողական արվեստը ներկայացնելու բարձրագույն մասնագետներին ես խոսադասանք ունկնդիրներին: Արթուրի փառատոնին «Սերենադի» մասնակցության մասին խնդրեցին ժամանակ նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար ես գլխավոր դիրիժոր եղուրդ Թովմյանին:
Ամեն շաբթի, ամոսն ամիսներին, Արթուրում անց է կացվում երաժշտական փառատոն, որին հրավիրում են մասնակցելու աբխարհի ճանաչված երաժիշտներն ու երաժշտական խմբերը, ասաց նա: Փառատոնին առաջին ձգած մասնակցեց նաև Հայաստանի

«Սերենադ» նվագախումբը մասնակցեց միջազգային փառատոնին

նի երաժշտական դաստիարակությունը՝ ի դեմս «Սերենադ» կամերային նվագախմբի: Թեև մեր ստեղծագործական խումբը դեռևս ամենահայտնիների շարքում չէ (ոչե՛ս է նկատել ունենալ նաև, որ նվագախումբը կազմավորվել է վերջին տարիներին), սակայն հանդիպումներով մեզ հնարավորություն ընձեռվեց հանդես գալու շարվա այդ մեծագույն երաժշտական ստեղծատուն: Նախապես էլի հույս կար, քե՞ն «Սերենադը» կհաղթահարի ընտրության արգելիչ ես կընդգրկվի փառատոնի մասնակցության շարքում: Փառատոնի կազմակերպիչներն իսկ այդ հնարավորությունը չէին շեղում: Սակայն մեր ծայրագրությունների նախնական ունկնդրումը հակառակ էր աղացուցել ես մե՛ն հրավեր ստացան մասնակցելու փառատոնին: Արթուրն էր ժամանակ արհի երաժշտական կասարողական արվեստի ամենա-

հայտնի դեմքերն ու խմբերը՝ աբխարհից շարվա շարվա շարվա Պե՛ր Յիժեքմանը, Ամստերդամի «Կոնցերտ Գերաու» սիմֆոնիկ նվագախումբը (դիրիժոր՝ Վոլֆգանգ Չավալիե), «Էռվեն Գարդն» օպերային բանաստեղծական խումբը, երգչուհիներ Էբրիլին

Թասերայնությունը գնալով էլ ավելի է դառնում մեր կյանքի անհանգիստ մասը: Եվ ոչ միայն այն առումով, որ Պիեռ Ռոնսարը, այնուհետե՛ս՝ Շեֆտիերը, որքե՛ն են հետևյալ խոսքերի իմաստը մեջ. «Ողբ աբխարհը բասրոն է, իսկ մենք բոլորս դեռասաններ ակամա»:

Թասերայնությունը, հանդիսությունը ուղեկցում են արվեստի հետ շանջվող գործունեության բնագավառներ, առեսուրը, գործարարությունը, ինչպես նաև՝ դրանց աջակցող գովազդը: Եվ արվեստների մեջ բասրոնի իբրեւ ծանր դարձել է ամենաբաժանվածը, արժե՛հավել, քե՛ն ամեն քառերկան հարթակ է հայտնվել: Դրանք բասրոն-ստուդիաներ են ու լաբորատորիաներ՝ դրամատիկական, երաժշտական ու խառը, չափահասներին ու մանուկներին: Եվ եթե երեսունում գոյություն ունի երգի բասրոն, եթե վիճակաբարի հեռուստատեսային խաղարկությունը վերածվում է բասերական շոուի, այդ դեղում ինչո՞ւ չունենանք նաև Պարի բասրոն: Սանվալանը, երբ Հայաստանում բալետի բասրոնի արդեն ոչ քե՛ն ցատում, այլ խոճախարություն առաջացող աղետակ կացությունը նոր լուծումներ է ակնկալում:

Թվում էր, քե՛ն լուծումը գտնվել էր: Հայաստանի ու Ռուսաստանի բալետի ճանաչված վարդես Մախիմ Մարտիրոսյանը շախի է հորեղբայրի բասրոնի առաջին ներկայացումը: Եղգար Հովհաննիսյանի «Անուկի» բալետի հոյակապ ընթացիկ Մարտիրոսյանի երեսունամյա փորձը իբրեւ մուկոյան ակադեմիական հորեղբայրիկ ուսումնարանի գեղարվեստական ղեկավարի ես գլխավոր բալետմայստերի բեղմնավոր ու երկարամյա աբխարհային, բույլ էին շախի, ի դեմս նրա, ծնունդ հայկական բալետը վերահաս ճգնաժամից դուրս բերելու ընդունակ փրկարարներից մեկին:

Հիրավի ես այսօր որեմիերայից հետո ուզում ես հավասար, որ Հայաստանի արվեստի վաստակավոր գործիչ ես Ռուսաստանյան Դաճուրյան ժողովրդական արտիստ Մախիմ Մարտիրոսյանը կզսնի հայ մարտիկների սեփական կանակարգը վերականգնելու ուղին: Նրա գեղագիտական սկզբունքները կենսունակ են խորեոգրաֆիկ արվեստի խնդիրների ավանդականացման վրա, ինչի մասին վկայեց նոր Թասերի առաջնախաղային ծրագիրը: Հավաքելով երեսուրդ տարաբան ուսումնարանի սաներից ես Ազգային օպերայի ու թատրվեստի սաղանդավոր մենադիրներից մի թատրախումբ՝ ըստ էության Մարտիրոսյանը որոնել է հիմնել դասական բալետի դորոն, իբրեւ հիմք գտնված թատրային սեփական կասարելագործելու համար: Դա անհարակույս է, ես շոտակալ ենք դրա համար: Բանգի երեսները ու, քե՛րեւս, նաե՛ւ՝ մեծահասակները ղեկ է լինեն առավել ուսույս ես մասնագիտորեն գրագետ: Ով չկարողանա դարել թուանները հազած, դժվար քե՛ն յուրացնի արդիական թատրվեստի իրանի ու գլխի, ձեռքերի ու ոտների արժանույնի ողբ բազմազանության մեջ:

Սուկա հիմնախնդրի հարցադրումը դիդակտիկ բնույթ է կրում, այլ ոչ քե՛ն գեղարվեստական: Սակայն Կանի որ Մարտիրոսյանը հենց Թասրոն է առաջարկում, հետեւաբար, հանդիսատեսին հետախոսում է արդեն բասրոնի դեռասանների գեղարվեստական ասիմիանակարգը, այլ ոչ քե՛ն նրանց դասարակելու համարակարգի ընթացքը: Այլ կերպ ասած, հանդիսականին ղեկ է լինել բասրոնը, այլ ոչ քե՛ն թատրվեստը նրա գաղափարը:

Այն, ինչ ցուցադրվեց բացման օրը, դեռևս չի խոսում բասրոնի օգտին: Եվ բանն այն չէ, որ մարտիկ նոր ներկայացում էին ակնկալում: Բնավ: Բազմաթիվ ամերիկյան ու եվրոպական թատրախումբեր, այդ բովան նաե՛ւ Ռուսաստանում գոյություն ունեցողները, ձեռավորում են վերացական թատրախումբեր, սարքեր անսյուժե դիվերտիստներ, որոնք հիմնված են այսպես կոչված մախուր, անծրագիր երաժշտության վրա: Անձամբ ես այսպիսի ուղղվածություն էի ակնկալում, սակայն շեռա անձնից առաջ Պե՛ր Յիժեքմանի ժամանակների բալետային անսամբլների ու մենադարային վարիացիաների կասարումները:

Ինչ վերաբերում է Կառլ Չեռնիի երաժշտությանը բեմադրած «Էյսուդներին» (սիմֆոնիկ փոխադրությամբ), աղա դրանք մոտեցված էին կամերային բալետի նորաշիջ խմբերին: Այսուհանդերձ, սիմպլած են արձանագրել, որ այստեղ ընդհանուր աբխարհային իրազեկ ավարտին, քե՛ն կասարումը, քե՛ն բեմի սեփականական վիճակում ես ծայրագրության որակը: Գուցե, քե՛րեւս, արժե՛ր հետաձգել որեմիերայի ժամկետը, փոխարենը ամեն ինչ անելով երեմնի գերազանց թարրին, Թասրոնի ղեկավարին թատրաճող մակարդակ վրա:

Սույն ճոքերը հոռետեսական խորհրդածություններ չեն: Ընդհակառակը ես ամեն կերպ ողբում եմ հորեղբայրի բասրոնը, բայց ես ցանկանում եմ շեղել այն ուսույս, գեղարվեստորեն հետախոսելու ես իրո՞ւ արդիական: Հայ բալետը երբեք Կառլ Չեռնիի հետախոսում: Տեղի ես հրավիրյալ խորեոգրաֆները ես ին՞ք բազում սերունդներ փոխած բալետային թատրախումբը, միջոց գաղտնի են եղել առաջնորդության հանդեպ: Մի՞թե հորեղբայրի բասրոնի այժմյան փորձավար Աննա Մարտիրոսյանը չի մարմնավորել հայկական բալետը 60-ականներին:

Եթե իջեցնելու լինեն արվեստի գնահատման չափանիշները անվերջ սրճաբալով ծանր ժամանակներից, աղա սիմպլած են լինելու խոստովանել, որ մեզ չի հետախոսում արվեստի բարձր ուսույս: Բայց չէ՞ որ թատրությունը, այդ քվեումը՝ մեր սեփական իրականացումը, բյուրավոր վկայություններ է բերում առ այն, որ գրականության ես արվեստի, ինչու չէ՞ նաեւ գիտության չափանիշները չեն որոշվում սոցիալական իրադրությամբ: Այսպես դա կկոչվե՛ր կոնյունկտուրա...

Խորեոգրաֆային բասրոնի թատրազայում չկան չափանիշներ իջեցնելու թատրոններ: Սիմպլած, մե՛ն ունեն իր մասսաքին ելի որոնող մի իրախանջ՝ «աստիկա» Մարիա Գիվանյանին: Միանգամայն լավ, հանելի ժառվորություն բողեցին բալետի մենադիրը Մարիա Սիրանյանը, Սուսաննա Մարտիրոսյանը, Արմեն Գրիգորյանը ես Ռուբեն Տոնոյանը: Դասան թատրոնների մեջ զարգացման գերազանց հեռանակարներ ունեն Տ. Սիրանյանը ես Տակավին սկսնակ Ա. Սեդրաքյանը:

Անել է քե՛ն ստեղծագործելու ներումն ակալ է: Մնում է միայն նրանց հետ աբխարհի ավելի համարձակ, ձեռավոր նրանց մեջ անհասակություն ես այն գեղագիտական գաղափարները, որոնք ծանոթ են XX դարի բալետ ուսումնասիրողին: Աղբ այդ դեղումը խորեոգրաֆային բասրոնը կարդարացնի իր դերը:

ՄԱՆԵՍԱՆ ԱՄԲԳՅԱՆ
Երեսուրի կոնսերվատորիայի
դիրիժոր

ՅՈՒՏԱՆԼ

Տաղթանակներին հաջորդեցին դարձույթյունները

Բայց մեր պատանիները լավ սպասվորություն քողեցին

Այս օրերին Հայաստանում զանազան մարզաձևերի մրցումներ են անցկացվում: 16 և 18 տարեկան (մինչև 16 և 18 տարեկան) խոսքովիսները երկուսը ընկերական մրցամասեր անցկացրեցին հասակակիցների հետ: Այս անգամ ժամադրավայր էր նշանակվել «Հրազդան» մարզադահլը:

Ռոմե անց գոյի հեղինակ դարձավ Գեորգի Գեկունսի՝ 18 տարեկանների մրցումները մի քանի ընկերական կոլեկտիվներով: Մրցակիցները հաճախ գործում էին անբույսերի հնարների շնորհիվ: Լավ էր լուրջ վնասվածքներ չնշանակում: Հանդիման ելքը որոշեց 11 մ ռազմային հարվածի անվերջ իրացումը: Դաշի սերերին կողմիս խաղի համար դասձեց Կախա Ախարյանը:

Ի դեպ խաղին ներկա էր Թբիլիսիի «Գինամոյի» նախկինում հայտնի հարձակվող Ռամազ Ըանգելյանը: Նա մասնաժամանակացի էր, որ ուղևոր էր հայկական խոսքովիսների կողմից նոր մակարդակով վերականգնելու առիթով: Խոսելով այս մրցամասերի մասին նա ասաց. «Արժանացում մեր խոսքովիսները դարձվեցին մի քանի վրիպումների դասձեցումով: Թեև մեր ջանքերն էլ բավականին լավ են խաղում, բայց այսօր մեզ հաջողվեց իրացնել գոյային դասձեցումը»:

Վրացիները, որ ուղևոր էր հայկական խոսքովիսների կողմից նոր մակարդակով վերականգնելու առիթով: Խոսելով այս մրցամասերի մասին նա ասաց. «Արժանացում մեր խոսքովիսները դարձվեցին մի քանի վրիպումների դասձեցումով: Թեև մեր ջանքերն էլ բավականին լավ են խաղում, բայց այսօր մեզ հաջողվեց իրացնել գոյային դասձեցումը»:

Հիշեցնենք, որ օգոստոսի 4-ին Արաբաշի Բաղաբային մարզադահլում կայացել էր մրցակիցների անդրամիկ հանդիմանը մեր երիտասարդությունում: Մինչև 16 տարեկանների Հայաստանի հավանական կառուցվածքի ցուցանակ 2-4: Առավել տղամարդիկ էր գորակոչային արդիվ հայ խոսքովիսների հաղթանակը 2-0:

Այլ էր դասկար ներանցյան մրցամասում. մեր երկու թիմերն էլ դարձվեցին միանունյան 0-1 հաշվով: Հարկ է նշել, որ առավել հետաքրքիր տղամարդկային թուղե մինչև 16 տարեկանների թիմը (մարզի) Վաղինակ Ախարյանը, որը ժամանակ առ ժամանակ Հայաստանի առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաձևի մասնակից մի քանի թիմերից էլ լավ խաղ էր ցուցադրում: 16 տարեկանների հանդիմանում անցավ լավագույն դասձեցումը: Երկու կողմերն էլ հաջողության հասնելու հնարավորություններ ունեին: Սակայն երբ հայ խոսքովիսներին դրանք իրացնել չհաջողվեց, առաջ վրացիները կառուցվածք արդյունավետ օգտագործել դրանցից մեկը: Ընդմիջում մից հետո խաղը վերակայեց երկու

վրացիները, որ ուղևոր էր հայկական խոսքովիսների կողմից նոր մակարդակով վերականգնելու առիթով: Խոսելով այս մրցամասերի մասին նա ասաց. «Արժանացում մեր խոսքովիսները դարձվեցին մի քանի վրիպումների դասձեցումով: Թեև մեր ջանքերն էլ բավականին լավ են խաղում, բայց այսօր մեզ հաջողվեց իրացնել գոյային դասձեցումը»:

Ալեկոնելով Լա Մաներ

Հռչակավոր «Ալեկոնելով գավաթը» վիճակագրության խուսանավորումները օրից քանակական վստահավոր են քվում: Մրցույթը կարող փոփոխությունները ծովային ծակասամար են հիշեցնում, երբ գործը հասնում է գրոհի: Թիմային այս մրցախաղի հերթական փուլը, որին ամեն երկրից 3 առաջատարներ են մասնակցում, բավականին լարված սպասվեց: Մրցումների դասձեցումներում առաջին անգամ մեկնարկ են դուրս եկել 7 երկրների անձնակազմերը, ինչը չափազանց փոխ է: Բայց կազմակերպիչները զսնում են, որ կարելու էր թե Լանակն է, այլ՝ Ռոնալդ: Եվ, իրոք, մասնակիցները հեղինակավոր ու փորձառու «ծովային գայլեր» են: Գավաթի խաղարկությունը բաղկացած է 6 մրցակազմերից, որից 3-ը անցկացվում է բաց ծովում, մնացածն էլ ծովածոցում:

Հաղթողի հավանորդ են համարվում նորգեյնացիները, իսկ ավստրալիացիներն արդեն հասցրել են վնասել նավը, վերանորոգել այն և կրկին վերադառնալ ծով:

Սակայն առայժմ առավել հաջող հանդես են գալիս ամերիկացի ծովագնացները, որոնք 28-ամյա ընդմիջումից հետո կարող են նվաճել գավաթը: Նորգեյնացիները ընթացում են 3-րդ տեղում: Երանց քանակական առաջատարները, որի նավաստիներից նման հաջող ելույթ ոչ ոք չէր տղատում:

Ամեն ինչ կորոշի ամենաբարձր վերջին բազմօրյա անցումը:

Հաղթողի հավանորդ են համարվում նորգեյնացիները, իսկ ավստրալիացիներն արդեն հասցրել են վնասել նավը, վերանորոգել այն և կրկին վերադառնալ ծով:

Սակայն առայժմ առավել հաջող հանդես են գալիս ամերիկացի ծովագնացները, որոնք 28-ամյա ընդմիջումից հետո կարող են նվաճել գավաթը: Նորգեյնացիները ընթացում են 3-րդ տեղում: Երանց քանակական առաջատարները, որի նավաստիներից նման հաջող ելույթ ոչ ոք չէր տղատում:

Վթարից սուժամները աղափնվում են

Ռուս հոկեյիստ Կլադիմիր Կոնստանդինովի և նույն «Դեմոյս ռեդ ուինգզ» թիմի մերտող Մեդլեյ Մնացականովի առողջական վիճակը օրեցօր լավանում է, հայտնում է «Ռիլյան քոմսոն» հիվանդանոցի ներկայացուցիչը: Հիշեցնենք, որ նրանք, ինչպես նաև Կլեյնի Կոնստանդինովը, ավստրալիացի դասձեցումով սուժվել էին հունիսին: Ռուսաստանի երկու հաղափնացիները վերականգնման քայմանումնից ճեղափոխվել են վերականգնողական կենտրոն:

Տոլանդացի վարորդի սակսիկական հաղթանակը

Ըրջադասողներին շամոյայնով ջանասիրտյամբ լվանում էր հոլանդացի Տոմ Կարանելը, որը հաղթեց «Ֆորմուլա-3» ավստրալիայում, որի հերթական փուլն անցկացվեց նաև հայրենիքում: Մեկնարկելով երկրորդ շարժում, հեռախոս Տոմ չէր շատում «գոմիկ», սղասելով առաջատարների սխալներին, որոնք հստորեն օգտագործեց: Այն դրանին, երբ նա մամուլի չափ հայտնվեց վարորդները նյարդայնանում էին, հոլանդացու է ճեմում մրցումներն աղբյուր դալար էին հիշեցնում: Նման թե՛ մրցադալարում ֆիզիկական կոնսակի եզրին էին մրցում մարզիկները «աբելի» սակ ճեղ նվաճելու» համար, հաճախ ճանադարեն ավարտելով անվանագրության կղզակներում: Իսկ հազվադեպ Կարանելը ստանձնելով առաջատարի դերը բաց չթողեց այն և հաջողությամբ ավարտեց մրցաձևը արժանանալով մեխանիկների հանդիսատեսներին և բնականաբար, ընկերուհու ջնրն ողբոյններին:

Տաղթանակ՝ կենդանու կյանքի հապիս

Շվեդ վարորդ Կենե Երիկսոնի վարած «Սուբարու-Գոմորեզո սուրբ» մակնիշի ավտոմեքենան անհասանելի դարձավ մրցակիցների համար Լոր Չելանդիայի գյուղական ծանադարիներին, որտեղ անցկացվում է ավտոալիի աշխարհի առաջնությունը 9-րդ փուլը: Հասուն արագալիս հասվածներով մրցույթին բաժանվել է 24 փուլի: Վերջին 5 մրցակազմերը Կենե «Յորդ-Եկոն-Ֆի» վարորդ, աշխարհի կրկնակի չեմպիոն, իտալացի Կառլո Սայնոն: Այնուամենայնիվ, իտալացի գոմարային արդյունավետ շվեդից էս մնաց 13 վայրկյանով: Հաղթանակի ծանադարին Սայնոնի մեքենայի առջև ոչխար հայտնվեց, որին «Յորդ» վարորդը ընթացավ մոտ 170 կմ/ժ արագությամբ: Նորգեյնացիներն այս «Աննա Կարենինան» կանգնել էր ծանադարի

Ռաֆայել Վահանյանի նոր հաղթանակը

Հայաստանի հավանական անդամ Ռաֆայել Վահանյանը նոր հաղթանակ սարավ Բելգիայի Անսվերմեն ֆուտբոլ ակումբում արձանակվող շախմատի խոսքովիսների մրցաձևում: Հինգերորդ տարի հանդիմանը Կահելուց հետո Ռաֆայելը վասակեց 4 միավոր և վստահորեն ընթացում է առաջատարների խմբում: Հայ շախմատիստի հետ համախալ են արժանացում մի անհի գրոսմայստերներ, այդ թվում այնպիսի

ճանաչված անուններ, ինչպիսիք են Լյուսի Լյուսովիչը, Պրեդրագ Լիկովիչը, Էրիկ Լոբոնը: Արդյունավետ առայժմ 5 միավորով զիխավորում է Միխայիլ Գարեհիլը:

Մինչև մրցաձևի ավարտը մնում է չորս տար: Վեցերորդ տարում Վահանյանի մրցակիցը կլինի անգլիացի գրոսմայստեր Պետր Վելսը: Ճիշտ է, հերթական հանդիմանը կնախարհի հանգստյան օրը:

Երկու ֆուր են, երկուսն էլ...

Երկու շնորհալի հայտնիներ՝ Զնարկ և Սուսան Սուրադյան ֆուրերը կներկայացնեն Լիբանանը երեսուն անցկացվելի դասձեցումների և աղբյուրների շախմատի համաշխարհային առաջնությունում: Այս մասին Լիբանանի շախմատային ասոցիացիան երեկ հայտնեց մրցաձևի կազմակերպական կոմիտեին: Հետաքրքիր է, որ Սուրադյանները կհաղան արհիվ իրենցից բավականին մեծ մրցակիցների հետ: 14-ամյա Զնարկը կմրցի 16 տարեկանների առաջնությունում, իսկ Սուսանը, որն առայժմ 15 տարեկան է, կվիճարկի

աշխարհի մինչև 18 տարեկան շախմատիստների չեմպիոնի կոչումը: Եկանք, որ Սուսանը ավելի «ճանր ֆուրեր կարգ» ճեղափոխվել է, ակնհայտորեն, «փոխերի» մրցաձևում իրը համար ճեղ բացելու նկատմամբ:

Երեկ մասնակցության դասձեցական հայտեր ներկայացրին նաև Ռուբինան և Շոշանդիան: Այստիպով, աշխարհի երեսնայն առաջնության մասնակից երկրների թիվը հասավ 20-ի: Իսկ հայտերի հոսը արձանակվում է:

Մարգիս Մարգարյանը դարձվեց Վուդրոֆին

Թեմիսի երկու մրցաձևեր են զուգահեռաբար անցկացվում Միացյալ Նահանգներում: Մեյսոն Լադան (Օհայո նահանգ) 2,3 մլն դոլար մրցանակային հիմնադրամով մրցաձևում աշխարհի թիվ 14 ասկե խաղանացի Ալբերտ Կոստան 4-6, 7-6, 6-3 հաշվով առավելության հասավ ամերիկացի Չիմ Կուրիեյի նկատմամբ: Իսկ մարգարյանների նախկին կուրս Անդրե Արսին դարձվեց Զրանսիայի բաց առաջնության հաղթող քաղկացի Գուսավո Կուրեյին (6-3, 6-1) և դարձույթյունը որոշեց անխուսափելի իրադարձությունը ընդունեց: Հետաքրքիր է, որ հայտերի ֆոստոնդեյ Բուկ Շիյոսի հետ ամուսնությունից հետո, Արսինից բախտը երես է թեկել:

Գոլ կանանց մրցումներում միակնի Նասայա Չվերեան հաղթեց օումիտի Իրինա Սոխոլեյին (6-4, 6-3):

Ռուսաստանի մասնեց ավստրալիացի Մարկ Վուդրոֆին (6-4, 1-6, 7-6): Ամերիկացի Կրիս Վուդրոֆը առավելության հասավ հայաստանցի Մարգիս Մարգարյանի նկատմամբ (6-2, 6-4): Կալիֆոռնիայի ամառանոցային Մանհեթեն Բիլ բնակավայրում ընթա-

Մներկացիները դահդանում են դիրերը

Աթենում ընթացող թեբև ասլեսիկայի աշխարհի առաջնությունում բոլորից բաց մեզալ են նվաճել ամերիկացիները: Թեբև դարձաների ընդհանուր թվով օտս մարզիկները զսնվում են առաջատարների

սմ: Հնրացակորդների դալարին մասնակցում էր նաև հայաստանցի Ռոբերտ Էսմիլյանը, որի ելույթների մասին սակայն առայժմ ճեղակայություններ չկան: Ռուսներն ուժեղ կազմ չկար-

խմբում, բայց ոչ մի ոսկե մրցանակ չեն նվաճել: Նախօրեին ռուսաստանցի Կիրիլ Սասունովը բրոնզե մեդալ նվաճեց հեռացակում (8 մ 18 սմ): Այս մրցածեում հաղթող դարձավ կուբացի Իվան Պեդրոսան, որն էլ քաղց իր հավախակների «ոսկու» հաշիվը: Պեդրոսայի արդյունքն է 8 մ 42 սմ: Երկրորդ ճեղ գրավեց ամերիկացի Էրիկ Վուդերը (8 մ 38

դացան ներկայացնել կանանց 1500 մ մրցակազմում: Օլիմպիական կրկնակի չեմպիոնուհի Սվետլանա Մաստերկովան եզրափակիչ չմսավ: Իսկ այս մրցածեում հաղթեց դոստուգալուհի Կառլո Սակրամենոն: Նիզակի նեման՝ հասվածում աշխարհի չեմպիոն դարձավ հարավաֆրիկացի Մարիո Պիկորդի-կույին:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆԵՆԵՐ

Տակասեմիսական մթնոլորտ Ադրբեջանում

«Հեռաներ վախճում են դասերս զոհ եւ նախկինում միայն հայերի դեմ ուղղված բեռնամանի քրիստի դասնալուծ» նշում է «Հակասեմիսիզմը նախկին Խորհրդային Միությունում» 1995-97 թթ. զեկուցագրում (Էջ 185-188), որը հրատարակել է Խորհրդային հեռաների Երկրորդ դասնալուծ խորհուրդների միությունը: Վախճանում տեղափոխված այդ միությունը 1970 թվից ի վեր ակտիվորեն հետեւել է հեռաների անվանագրությանն ու բարեկեցությանը, ինչպես նաեւ մարդու իրավունքների գործադրմանը նախկին Խորհրդային Միությունում:

Չեկուցագրում նշված են նաեւ հետեւյալ կետերը.

ա) Փախստականների հաղորդումների համաձայն, արագադրող հեռաները հաճախ քրիստի են դառնում ուսկանական խմբավորումների կամայալ անուրյունների: Վերջիններս նրանցից կաշառք են դրանքում գործերին անրագրեցիք՝ սպառնալով, իսկ գուժարներ չստանալու դեպքում դիտարկելու խոստովանումները:

բ) Ադրբեջանական իսլամական կուսակցությունը իր բերքերի, բուռնի կենտրոնի եւ օտարազորությունների միջոցով որոշակիորեն հակասեմիսական ֆաղափարություն է վարում օգտագործելով լուրսնուրս «Հեռաներին դուրս վտարել», «Հեռաները դեմ է գնացնում իրենց հայրենի կամ նրանց դեմ է ոչնչացնել»:

գ) Ադրբեջանի կառավարությունը զգալիորեն ճնշում է խոսքի, լրատվության, հավաքվելու եւ միավորվելու մարդկանց արտաքին իրավունքները: Նախքան 1993 թվի ընտրությունները, որոնք սահմանափակված միջոց, ընդդիմադիր կուսակցությունների անդամներին ձերբակալում էին եւ ֆեռական գործունեության մեղադրանքներ ներկայացնում նրանց: 1995-ի մարտին տեղի ունեցած լուրջ կոնֆլիկտի հետեւից փորձի ժամանակ կառավարության ուժերը բարձրացնում էին կրակել ընդդիմադիր ուժերի վրա. նույնիսկ երբ վերջիններս սոցիալական դրոշմ էին բարձրացնում:

դ) Այլերը խստորեն կիրառում է նաեւ զանգվածային լրատվական միջոցների եւ հրատարակումների գրանցությունը:

ե) Եվրոպայի անվանագրության եւ համազորակցության կոնգրեսական կոմիտեին 1996 թվի մայիսի 27-ին Ադրբեջանի նախագահին նամակ է հղել, որտեղ նշված է, որ կյանքի խոսքի գրանցումը մեղմելու որոշումը ունեցողություն է ֆիտսոնյա փոփոխությունների կրողական ազատությունների իրավունքի դեմ եւ կարող է ծառայել ընդհանրապես ճնշելու կրողական ազատությունները, որոնք անհրաժեշտ են ԵԱՀԿ-ի, որին անդամ է նաեւ Ադրբեջանը, ամենասարբեր համաձայնագրերում:

զ) Հեռաների վիճակը Ադրբեջանում դեմ է բարձրակարգի հակադրության սակ լինել, հաշվի առնելով, որ երկրի բնակչությունը հիմնականում մահմեդական է, սեքստությունն անկայուն է եւ որ այնտեղ նկատվում է ազգայնականության վերելք ու ընդհանուր բեռնամանքի ոչ ազդեցիկ նկատմամբ:

Մ. ԱՆՆԱԳՆԵՐ

Մինչեւ արեւիկեց Կալիֆոռնիայից կարտաքսվեն 100 հազար աղյուրիկի գաղթականներ

5 09.08.1997. «ԱՄՆԱՌԹՅՈՒՆ»: Աղյուրիկի գաղթականների վերաբերմունքը Կալիֆոռնիայից վերջին քսանամյա զգալի շախիւր են ընդունել հասնելով քերես սեկուրիտային մակարդակի: Ըստ ԱՄՆ-ում գործող օրենսդրության, առանց համապատասխան բույսավորության երկրում գտնվելը համարվում է օրենքի խախտում, որի համար սվայ անձը ենթակա է ձերբակալության եւ արտաքսման գրկվելով հայտը 5 արժեքներին Մ. Նահանգներ մուտքի վիզա ստանալու հնարավորությունից: Այս օրենքը միջ է գոյություն է ունեցել, սակայն դրա կիրառության համար առանձնապես մեծ ջանքեր առաջնորդում չեն գործադրվել: Դրա դասնալուծ մեկն այն է, որ սեքսական վերելքի դայանամիկում սեւագործ կամ միջին ամերիկացու համար ոչ այնքան ընդունելի աշխատանքի համար վարձվում էին մարդիկ, որոնց բնակչության կարգավիճակը կամ չէր ստեղծվում կամ ստեղծվելու անգամ մեծ խնդիր չէր նախադրում: Իսկ սեքսական ճգնաժամի զանգվածային գործադրության կամ սոցիալական որոշակի լարվածության դայանամիկում ա մեղիկացիներից բացառել հաճույքով համաձայնում են աշխատել այնտեղի սի դահանգներով, որոնք նախկինում բերես անընդունելի կհամարվեին: Բավական է նշել, որ Կալիֆոռնիայում, Տեխասում եւ Ֆլորիդայում գյուղատնտեսական արտադրության մեջ ներգրավված աշխատողների կեսից ավելին Մեքսիկայից, Սալվադորից, Ռուսաստանից, Հայաստանից եւ այլ երկրներից եկած աղյուրիկի գաղթականներն են: ԱՄՆ-ի ներգաղթի ծառայության սվայները համաձայն, 1997 թվականի առաջին վեց ամիսների ընթացքում միայն Միացյալ Նահանգների սահմանն անցնող աղյուրիկի գաղթականների թիվը ետա-

դասկվել է համեմատաբար անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ: Հաշվարկված է որ ԱՄՆ-ում այսօր բնակվում են ավելի քան 5 մլն աղյուրիկի գաղթականներ եւ նրանց մոտ մեկ քառորդը գրավում է բնակչության վաճառքով: Թեքսասում եւ հիմնական դասնալուծ, որ ԱՄՆ-ից մինչեւ այժմ արտաքսվել է մոտ 275 հազար մարդ, որի առյուծի բաժինն ընկնում է Կալիֆոռնիայի նահանգին եւ զգալի թիվ են կազմում հայ գաղթականները: Գործող օրենսդրությամբ աղյուրիկի գաղթականները կարող են ստանալ օրինական կարգավիճակ երկրում 7 արի բնակվելուց հետո, սակայն նախատեսվում է այդ քաղաքը հասցնել 10 արվա: Երբ դասնալուծների կիրառումը բարձրակարգի նման ընթացքով, առաջ մինչեւ 1997 թ. ավարտը միայն Կալիֆոռնիայի նահանգից արտաքսված կլինեն շուրջ 100 հազար աղյուրիկի գաղթականներ:

ԹՈՒՐԻՆԱ

Թուրքական բանակը ոչնչացրեց Իրաֆում գետով PKK-ի 5 ճամբարներ

6 09.08.1997. «ԱՄՆԱՌԹՅՈՒՆ»: Թուրքիայի «Անատոլու» կիսաառանցական լրատվական գործակալությունը հաղորդեց, որ Թուրքական բանակը գործողություններ է սկսել օրենքից դուրս հայտարարված PKK-ի դեմ: Ռազմական գործողությունները ծավալվել են Թուրքիա-Իրաֆ սահմանագծի երկայնքով եւ ուղեկցվել ռազմական օդուժի հարվածներով: Թուրքական «F-4» մակնիշի ռազմական ուղղաթիռները ոչնչացրել են Իրաֆում 5 ճամբար, որոնցում աղյուրսանում էին նախկինում

նմանատիպ սահմանային գործողություններից փրկված բուրդ աղյուրները: Օդային ռազմավարություններից հետո ճամբարների քաղաք են մեկ Թուրքական կանոնավոր զորքերը՝ սեղային դահադան ուժերի օդակցությունը: Մինչդեռ Թուրքիայի ռազմական դասնալուծները ղեկավարում են, որ «յուսիսային Իրաֆի սահմանամերձ գործողություն չի եղել եւ որեւէ Լաֆան բան այդ արածում չի կատարվել: Իրեն ոչ հաստատվել է հերքում են վերաբերյալ լուրերը:

Թուրքական Անթալիա առողջարանին աղետ է սղառնում

ԱՄՄԱՐ, 6 09.08.1997. ԱՄՆԱՌԹՅՈՒՆ-ՆԱՍՈՒՄԱՍ: Թուրքիայի հանրապետության Անթալիա միջերկրածովյան առողջարանը կորո է բնական աղետի ենթարկվել, որի մասին չեն էլ կասկածում այնտեղ հանգստանող զբոսաբեկիկները: Անթալիայի երկրաֆիզիկոս ինժեներների դալաշի ղեկավար Ֆեհդուր Օզքանի հայտարարության համաձայն, զեքնի սակ իմիական ու քրկային բաժնունների մեքական բաղադրանքի հետեւանով ընդարձակվել են հազարամյակներ բարունակ գոյություն ունեցող անձավները, ինչը բազմակի մեծացրել է երկրաբանի հավանականությունը: Անցյալ տարի առողջարանում սկսվեց կոյուղու համակարգի շինարարություն: Միայն նրա շինարարության հազարամյակ հանձնելը, որը նախատեսված է 2000 թվականին, կարող է լուծել առողջարանի բնադահադանակալ խնդիրը: Այդ համակարգը, որի ստեղծումը կնստի 300 մլն դոլար, կօգնի նվազեցնելու մեքանի Իանակը ծակոչելն լեռնադաշտի մեք եւ դասնալուծելու ստորեքնյա անձավները քրկային միացությունների աղեղեղյալը ներսից մաքվելուց:

«ԱՅԱԲԱՐՍ»
Ֆ Ի Ր Մ Ա Ն

ՁԵԶ ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է ԷՔՍԿՈՒՐՍԻԱՆԵՐՈԿ ՀԱՐՈՒՍՏ ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՈՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՕՈԿԱԾՆՅԱ ՀԱՆԳԻՍ

ՀՐԱԸԱԼԻ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ ՕՈԿԱԾ ԲԱՐՁՐԱԿԱՐԳ ՀՅՈՒՐԱՆՈՅՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՀԱՐՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈԿ ԸԱՀԱԿԵՏ ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՀԱՐՈՒՍՏ ԸՈՒԿԱՅՈՒՄ

ԲԵՅՐՈՒԹ
ԼԱՌՆԱԿԱ (ԿԻՊՐՈՍ)
ԼԱԹԱՔԻԱ (ՄԻՐԻԱ)

«ԱՅԱԲԱՐՍ» Ե Ր Ե Վ Ա Ն
Ֆ Ի Ր Մ Ա Ն ՅԱՆԿԱՆՈՒՄ Է
ՀՎԵԼԻ ԸԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԿՏԻՎ ՀԱՆԳԻՍՏ
ԴՈՒՆԿԻՆԻ 43/ա
ՅԵՈ. 538845

ADANA
COMMERCIAL BANK

- ★ Ընդամենը 1% -ով կատարում ենք փոխանցումներ Մոսկվայից և Մանկու-Պետերբուրգից 1 օրվա ընթացքում, իսկ աշխարհի այլ երկրներից 3 օրվա ընթացքում անհատ և իրավաբանական անձանց համար:
- ★ Ամենաշահավետ պայմաններով տարածում ենք Master Card, Euro Card և սպասարկում ենք Master Card/ Euro Card, Visa, Diners Club, JCB:
- ★ Ընդունում ենք ավանդներ հետեւյալ տոկոսադրույքներով

ՏԵՐՄԻՆ	1 ՍՄԻՍ	2 ՍՄԻՍ	3 ՍՄԻՍ	6 ՍՄԻՍ	9 ՍՄԻՍ	12 ՍՄԻՍ
USD	2.5%	5.0%	9.0%	16.0%	27.0%	38.0%
DEM						
FRF						
AMD						
RUR	3.0%	6.0%	10.0%	20.0%	30.0%	40.0%

Կազմակերպում ենք փոխանցումները:
★ Կատարում ենք բանկային ցանկացած գործառնություն:

Դիմեցեք ԱՂԱՆԱ ԲԱՆԿ
Երևան, Նալբանդյան 5, հեռ. 58-38-64, 58-59-80

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Մեկ սենյականոց բնակարան 5 հարկանի ֆառե բեմի 5-րդ հարկում 40 քմ ընդհանուր մակերեսով, բնակելի մակերեսը 24 քմ:
Չասցեն Կոմիտաս 36, բն. 32:
Չեռ. 22-47-51

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քմ. մ նկուղ-ավտոսնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Չվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոփոխ այգի:
Չանգահարել 27 22 57 ժամը
10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

բեռնադարձություններ իրենց հեռանկներով 4x2 մ չափով 40 հաս: Գինը դայանազարային:
Մանրամասն տեղեկությունների համար՝ զանգահարել 555783.
572422 հեռախոսահամարներով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

սեփական երկհարկանի բեմի 2-րդ հարկը բաղկացած երեք սենյակից: Երկու կողմից սեփական հողատարածք 300 քմ մեք ընդհանուր մակերեսով: Երկու ավտոսնակ: մուտքը առանձին: Չասցեն Ջրաշատ 68 (ԳԱ հետեւի մասում):
Հեռախոս 52-54-39:

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի ֆառե բեմի 5-րդ հարկում, 70/50 քմ, ավտոսնակով: Չրայա Քոչար 23 (նախկին Չեկի խանութի մոտ):
Հեռախոս 22-42-68